

Svetovna vojska.

Naši na vseh bojnih frontah napredujejo. — Bitka pri Stanislavu se nadaljuje. — Obstreljevanje Dardanel. — Nemški uspehi na vzhodu in zapadu. — Anglija v Škripcih. — Nevtralni se gibljejo.

Austrijska vojna poročila.

Dunaj, 8. marca. (Uradno).

V nekaterih odsekih bojne fronte na Rusko-Poljskem bili so včeraj ljuti boji; posamezni niso bili daleč drug od druga. Naša artiljerija streljala je dobro ter ruske oddelke prisilila, da so se morali z velikimi izgubami umakniti in nam svoje pozicije prepustiti.

V Karpatih trajajo boji za ugodne višine na večih krajih naprej, a ponočni napadi Rusov so bili povsod odbiti. Vjeli smo 8 oficirjev in 570 mož. V južni Galiciji je mir.

Namestnik generalštavnega šefa : pl. Höfer, fml.

Dunaj, 8. marca. (Uradno).

V bojih na Rusko-Poljskem, ki še trajajo naprej, dosegli smo mnogo uspehov. Vrgli smo sovražnika iz večih prednjih opiralisč iz strelnih črt ter mu prizadljali mnogo izgub.

Tudi v zapadni Galiciji je imel naš sunek enak uspeh, ko smo pri Gorlicah sovražno črto na nekaterih krajih predlili in po krvavem boju neko važno postojanko zavzeli. Vjeli smo več oficirjev in čez 500 mož.

V Karpatih so trdovratni boji. V okolici Lupkowa so Rusi začeli z velikimi močmi napadati. S pritego novih moči so Rusi svoje zredčene vrste spopolnili in jih s vsemi sredstvi naprej porinili in kljub težkim izgubam trikrat do naših postojank prodri. Vsakokrat pa je bil njihov zadnji naskok za nje od naših vrst uničujočo dbit. Na stotine mrtvih leži pred nami. Na nekem drugem odseku bojne fronte so naši, ko so ruski napad odbili, se nenadoma na sovražnika vrgli, si prisvojili močno zasedeno višino ter vnovič 10 oficirjev in 700 mož vjeli. Na neki sosednji višini bilo je vjetih 1.000 Rusov.

V južno-vzhodni Galiciji je imela sovražna kavalerija pri svojih napadih občutne izgube.

Namestnik generalštavnega šefa : pl. Höfer, fml.

General in usmiljeni brat.

Resnična dogoda.

(8. nadaljevanje).

Rekel mu je namreč: „Najbrž bo za obed pri knežji prevzetenosti še za kake pol ure prerano. Toda pojrite tukaj gor k dvorniku! Temu je naročeno, da mora Vas kakor tudi vsacega drugega povabljenega gosta do začetka gostovanja kratkočasiti.“

Schröder je storil, kar se mu je velelo. Dvornik, mož kako dostojnega vedenja, ga je pozdravil izvanredno prijazno, mu v novem stanu voščil obilo sreče ter ga izprševal — toda na prav rahločuten način — o njegovih razmerah v dosedanjem življenju. Povedal je, da je včeraj prevzeteni knez dvakrat o njem omenil in se prav pohvalno izrazil; sploh je dvornik storil vse, da bi gosta prijetno zabavljal in mu čas kratil. Toda nanagloma, kakor bi se še le sedaj spomnil, reče Schröderju: „Veste kaj, gospod! Malo šalo bi si labko dovolili. Čisto dobro in pravilno se Vam ta uniforma vendar ne prilega. Prevzetenemu pa jako ugaja, ako ima vojaka pred seboj, na katerem se vidi uniforma kakor bi bila nanj vltita. Tukaj v sosedni sobi leži druga, popolna uniforma in ta — glavo bi zastavil — se bode Vam veliko bolje prilegal. Poskusite enkrat! Oblečite jo!“

Odprl je pri teh besedah vrata v stransko sobano in Schröder, kateremu se je ta predlog

Dunaj, 9. marca (Uradno).

Na fronti severno Visle trajajo artiljeriski boji naprej.

Južno od Luposzna smo ruske napade brez truda odbili. S prodiranjem pri Gorlicah smo ujeli mnogo Rusov. Pridobljene postojanke smo vkljub trdemu odporu sovražnika povsodi obdržali. V karpatki fronti sovražniki svoje napade neprehnomu ponavljajo, zdaj z večimi, zdaj z manjšimi močmi, kakor jim pač krajevne razmere dopuščajo. Tako smo odbili tudi včeraj nekaj silovitih napadov Rusov, ki so prišli že do naših zasek; imeli so pri tem velike izgube. V tej bojni ujeli smo nadaljnih 600 Rusov.

Vsled v zadnjih dneh v Karpatih nastalega slabega vremena zahtevajo operacije od naših v fronti stojičih krdel neznanske napore. V trajni dotiki s sovražnikom stope naša krdela po dnevju in ponoči v ognju, ter so mnogokrat primorana v hudem mrazu in debelem snegu piodirati, ali pa se v svojih postojankah proti mnogo številnejšemu sovražniku braniti. Zadržanje naših vrlih krdel kakor vsacega posameznega moža, ki je pri teh bojih udeležen, je čez vse hvalevredno.

Namestnik generalštavnega šefa : pl. Höfer, fml.

Hud mraz v Karpatih. — Brezuspešni ruski poizkusi ob Pilici.

Dunaj, 10. marca. Vojni poročevalci poročajo: V Karpatih je ponoči 15 stopinj mraza.

Jugovzhodno od Dnjestra so Rusi nekaj dni sem ustavili svoje napade. Severovzhodno od Črnic so se vršili neznačni spopadi sprednjih straž.

Ob Pilici so Rusi brezuspešno poizkušali osvojiti pridobitve zaveznikov.

Boji v Karpatih.

Budimpešta, 9. marca. Poročevalcevista „Magyar Hirlap“ poroča iz Ungvarja: Vče-

nekako čuden zdel, mu je sledil bolj iz radovednosti kakor iz pokorščine. Ko je zapazil na neki inizi popolno oficirsko uniformo in zravenje še sabljo s portepejem, se je nekako zgani in odločno zatridal, da te uniforme nikakor ne bo oblekel in da je sploh obleči ne sme. Kako dolgo da ima kot prostak služiti, je popolnči od volje knežje prevzetenosti odvisno. Brez izrečnega knežjega povelje — čeravno mu službeni predpisi še niso znani — se ne bo predzrnil s poskusom te sorte.

„No, ali niste danes kot gost h kneževi mizi povabljeni?“

„To pa.“

„In ne veste, da smejo obedovati pri tej mizi samo oficirji? Ali ne spoznate namigljaj, katerega je Vam dal knez že s samim povablom? Drzno sprejmite moj predlog! Menim Vam dobro, temeljito sem prevdari kar Vam svetujem in svojo glavo zastavim za vsako oškodovanje.“

Se je trebalo prigovarjanja, pa polagoma zdelo se je Schröderju vedno verjetnejše, da je ta skrbljiv mož najbrž le nekak (legat) Sprachrohr višjega povelja in da je ta uniforma njemu namenjeno knežje darilo. Obleče jo torej in komaj je bil s tem opravilom gotov, se je že slišal klic k obedu. Vedno še nekoliko v negotovosti odzval se je klicu z nekako bojavljivostjo. Vstopil je v obedno dvorjanje. Oči vseh so bile nanj namerjene, toda komaj ga je Liechtenstein zagle-

raj so Rusi pri čudovito lepem vremenu zopet napadli. Na zahodni fronti je prišel nek ruski bataljon vsled uspehov našega topništva v naše vjetništvo. V tem boju je položaj naših čet zelo ugoden, četudi sovražnik neprestano dobiva ojačanja.

Budimpešta, 9. marca. „Esti Ujsag“ poroča: Boji so se zopet pričeli. Najvažnejši dogodek je bil med prelazom Lupkov in Užok. Naše čete so naskočile več važnih ruskih višinskih postojank in jih kljub najljutejšim ruskim protinapadom obdržale.

Nemško vojno poročilo.

Berlin 8. marca. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Naše gibanje severno-zapadno od Grodnega se vrši po načrtu. Ponočni napad Rusov na Mokarce, severno-vzhodno od Lomze smo odbili.

Tudi zapadno od Praszynsz smo ruske napade odbili.

Naši napadi južno-vzhodno od Rawe so bili uspešni. Vjeli smo 3.400 Rusov in jim odvezeli 16 strojnih pušk.

Najvišje armadno vodstvo.

Berlin, 8. marca. Veliki glavni stan.

Južno Avgustoma so bili Rusi poraženi in imeli velike izgube.

Pri Lomzi trajajo boji naprej.

Zapadno od Prasznyz in vzhodno Plocka bili so ruski napadi brezuspešni.

Pri Rawi so naši dva ruska napada odbili.

Poskusi ruskega prodiranja v okolici Novem Miasa so bili brez uspeha. Vjeli smo tamkaj 1.500 Rusov.

Najvišje armadno vodstvo.

O Dardanelih.

Ni sedaj prvakrat, da so združene angleške in francoske bojne ladje pred Dardanelami.

dal, mu je že od daleč zaklical: „Dobrodoši, gospod lajtenant, dobrudoši! Uniforma se Vam izvrstno prilega!“

Ravno tega dne poslal mu je knez tudi še prav lepo darilo v zlatu pod imenom predplača, da bi si zamogel vse tako uravnati, kakor njegovemu stanu pristoja. Po četirih mesecih imenoval ga je svojim adjutantom, po dveh letih povzdignil v stotnika in tudi major je kmalu postal. Pa je bil tudi vreden take izvanredne sreče zavolj svojih znanosti, svoje natančnosti v službi in zavolj svoje poštenosti. Celo tisti, katere je Schröder v povišanju prekosil, rojeni Avstriji so inozemcu, tujcu pripoznali, da je le po zasluzenju takoj naglo stopal višje.

III.

Medtem ko je Schröder kot poročnik (lajtenant), stotnik in kot major svojo službo opravljal in se neprehnomu knežje naklonjenosti veselil, nikoli ni pozabil svojega brata, akoravno ni dobil nikakorščega obvestila od njega samega in tudi ne od druge strani o njem. Pomisliti nameč moramo, da v tedanjih časih pošta ni bila tako urejena, kakor sedaj in da so tudi časniki izhajali le v malem številu, v malo obleki in povrh tudi še redkom.

Brat našega Schröderja sicer ni našel tako srčne poti, a vendar je bila zaradi mnogih ovinov in klancev znamenita.

(Dalje prihodnje.)

Straschill'ova grenčica iz zelenjave zdravilnih zelenjav

je naravnvi izvleček (ekstrakt) najfinnejših in najbolj uspešnih korenin. Straschill'ova grenčica iz zelenjav vsled tega priznana najboljši želodec okrepčujuči prebavnici liker.

Tudi 14. junija 1853. leta so se ondi zbrala ter pričakovala sovražnika, ki pa takrat ni bil Turci temuč — Rus, ki je že stoletja sem imel skomino po tem ključu do orienta. Misli je, da je ravno pravi čas, se ga polasti. 40.000 Rusov zasedlo je Moldavo in Vlaško (danesno Rumunijo), ki bi imeli na povelje podanjega cara Nikolaja I. proti Carigradu marširati. Turčija je vsled tega poslala Rusiji svoj ultimatum, s katerim je zahtevala, da mora Rusija v teku petnajstih dni svoje čete iz zasedenih dežel umakniti. To zahtevo so Rusi odklonili in posledica je bila, da so Turki, Angleži in Francuzi sklenili pogodbo, da bodo se skupno bojevali za obrambo Turčije. Pridružila se je jim še Sardinija, ki ni mogla trpeti, da bi Rusi v Sredozemskem morju si večjo oblast prisvojili. Največje zaslужilo za svobodo Evrope pa gre Avstriji, ker sa je zaveznikom pridružila in Ruse primorala svoja krdela umakniti, ko so proti sklenjeni pogodbi čez Donavo prodri in začeli trdnjava Silistrija oblegati. Glavna ruska moč se je nato zbrala pri Sebastopolu. Ko je ta trdnjava po dolgotrajnih in izvanredno srditih bojih padla, bila je končana takozvana krimška vojska.

Anglija in Francija ste z ogromnimi žrtvi svoj namen dosegli: samostojnost Turčije bila je rešena in Dardanele naj bi bile za vse večne čase za Ruse zaprte. Dne 30. marca 1856 so podpisali v Parizu mirovno pogodbo Anglija, Francija, Avstrija, Prusija, Sardinija in seveda kot glavna nasprotnika tudi Rusija in Turčija. Vsa Evropa je toraj pripoznala nedotakljivost Dardanel kot temeljni pogoj za ohranitev evropskega miru in ravnotežja. Sedaj pa so zopet angleške in francoske bojne ladje pred Dardanelami in sicer z namenom, pogodbo razveljaviti v korist Rusije, katero ste preje z veliko težavo prisilile, da jo je podpisala. To je „narobe krimška vojska“, na glavo postavljena sestovna zgodbina, brezumnost, toda mogoče — ne brez metode.

Boj za Dardanele ne pomeni drugačega kakor da hoče Anglija Rusijo prisiliti, da izkrvavi do zadnjega kozaka ali pa da se svojim večstvenim sanjam o Dardanelih odpove.

* * *

Asquith je reklo, da je podjetje v Dardanelih v političnem kakor tudi v strategičnem oziru zelo dobro premišljeno. Ladijski mogočni topovi grme proti dardanskim trdnjavam in imajo to politično naročilo, da se naj sliši njihov jeklen glas tje v Petrograd in se ondi razume, da bode Rusija dobila izročen ključ do izhoda, ako še nadalje pusti svoja ljudstva v korist Anglike izkravati.

* * *

Ruski častnik „Rječ“¹, ki stoji z vlogo v ozki dotiki pisal je nedavno glede Dardanel v uvodnem članku:

Nevtralizacija Dardanel bi bila za Rusijo najmanj ugodna rešitev in zato Rusija ne bo nikdar v to privolila. List zato zahteva vojaških odredov, ki bodo to možnost izključile. Rusija je svojim zaveznikom sicer hvaležna za pomoč francosko-angleškega brodovja, toda v odločilnem trenutku morajo biti Rusi sami zraven. Odločitev glede Dardanel je za Rusijo prevažna in tako zapletena, da ne sme zamuditi nobene prilike, ki bi jo postavila pri odločitvi šele v drugo vrsto.

* * *

Istotako je pred kratkim pisal bolgarski list „Hambana“ sledeče:

Vprašanje je za Bolgarijo ravno tako važno kakor za Turčijo in za Rumunijo. Korist Bolgarije zahteva, da ostanejo Dardanele turške. Želimo uspeh turškemu oružju ob obrambi Dardanel, ker je turški uspeh naš uspeh. Kdor med Bolgari želi, da osvoji Dardanele kakšna velesila, ne misli na Bolgarijo in na njene ideale.

* * *

Dopisnik berolinske „Kreuzzzeitung“ je nek bivši bolgarski minister, ki bo skoro zopet aktivno posegel v politiko in dobro pozna vlad-

ne namere, glede ruskih načrtov zaradi Dardanel rekel sledeče: Ta načrt bo v Bulgariji zadel na najskrajneši, silovit odpor. Vsak Bolgar bo dal življenje za to, da Carigrad ne bo ruski. Noben razumen in domovinsko čutec Bolgar ne more dvomiti, da bomo takoj stopili na stran Turčije, če bi hotela Rusija vzeti Carigrad.

Bojne moči zaveznikov pred Dardanelami.

„Wiener Allgem. Tagblatt“ poroča: „Times“ poroča: Združeno brodovje pred Dardanelami ima sedaj na razpolago 38 angleških bojnih ladij z 212 305 cm. topovi in 21 francoskih bojnih ladij z 106 38 cm topovi. Prišteti je treba še osem 38 cm topov popolnoma novega angleškega nadreadnoughta „Queen Elizabeth“. Stevilo čet, ki so pripravljene, da se izkrcajo, je naraslo na 40.000 mož. pride še 6000 mož francoske mornariške pehote, katero so 28. februarja vkrčali za Dardanele.

„Grazer Volksblatt“ piše: Neapeljski dopisnik „Corriere della Sera“ poroča: Moštvo francoskega parnika „Patrie“, ki se je pripeljalo v Neapelj, pripoveduje, da se je odpeljala v torek iz Marseilla izkrcevalna armada v Dardanele. 20.000 mož z vojnimi materialom se je vkrčalo na 11 velikih parnikov. Transport spremlja 4 angleške in 3 francoske oklopnice in veliko torpedov. Spremlja ga najbrže tudi podmorski čolni. Baje je v Toulonu pripravljenih še 20.000 mož, da se odpeljejo v Dardanele.

3000 strelov na dan.

Berolinska „National-Zeitung“ poroča, da oddajo angleško-francoske ladje vsak dan na dardanskih utrdbah 3000 strelov, od katerih pa navadno le 15 zadene. Turki pa oddajo navadno na sovražne ladje le po 100 strelov na dan. Ob enem so Turki zadnji čas pritegnili na oba dardanska bregova zelo mnogo vojaških čet, med temi tudi mnogo težke artiljerije.

V Kavkazu Rusom slaba prede.

V kavkaški fronti se Rusi in Turki neprehoma napadajo, a prvi se morajo povsod umikati. Pri Vessile južno Korne sta dva ruska kavaljerijska polka, močna 15000 mož, Turke napadla in akoravno sta imela seboj dve strojni puški, bila premagana in sta v divjem begu se umaknila v severni smeri. Na bojišču pustili so Rusi 200 ranjencev in eno strojno puško, vrhuta tega so jim Turki uničili dva topova.

Bombardiranje Smyrne.

Pred petimi dnevimi bombardirali ste dve sovražni oklopni obrežni forte pri Smyrni

Dardanele.

V drugič že obstreljujejo v tej vojski angleško-francoske bojne ladje D a d a n e l e . Sedaj je kakih 59 velikih bojnih ladij in mnogo manjših križark in torpedov tamkaj zbranih, ki bruhaajo svoj ogenj na turške trdnjave, zabranjajoče vhod v Dardanele. Posamezni forti so hudo trpeli, pa tudi tri oklopnice zaveznikov bile so močno poškodovane. Nadaljnjo prodiranje bode najbrž onemogočeno — vsaj za sedaj — vsled obilice ondi položenih min ter notranjih fortov. Napada s strani suhe zemlje se Turki ne boje, ker imajo ondi zbrano močno armado.

Zaveznika bi moral imeti najmanje kakih 250.000 mož, ako bi hotela Turke na suhem napasti teh pa njima manjka.

toda brez uspeha. Gromelo je tri ure brez pre sledka. Naslednjega dne se je pridružila angleškim še ena francoska oklopničica, spremljana od petih iskačev min. Bombardiranje je zopet trajalo pol drugo uro. Sedem turških strelov zadele je veliko sovražno oklopničico, ki je pričela boj. Eden iskač min se je potopil. Ob obojih dneh izgubili so Turki skupno samo čvetero mrtvih in sedmeh ranjencev.

Ruske rezerve.

V listu „Messaggero“ izjavlja neki ruski diplomat (veleposlanik Krupenski), ki hoče očividno ublažiti velik vtis zadnjih ruskih porazov v Italiji, da bodo Rusi navzliv vsem težkočam svoje sovražnike „vpehalni in obrabili“. Rusija, da ima sedaj 4 milijone vojakov na bojišču, nadaljnih 800.000 mož s 5000 častnikov je pripravljenih na odhod v fronto. Lahke artiljerije je dovolj, težko dobavlja Japonska. Orožarne izgotavljajo dnevno 20 milijonov patron in 5000 pušk. V razgovoru „svetuje“ omenjeni diplomat Italiji, da naj se vendar ne zadovolji z drobitnicami, ki jih ponuja Nemčija.

Učinek 42-centimetrskih krogel v Przasnyszu.

Petrogradska poročila o bojih pri Przasnyszu govore o strašnem učinku 42-centimetrskih krogel. Vsaka krogla je imela strašen učinek. Kjer je krogla zadela v zemljo, je napravila 6 m široke in 2 m globoke luknje.

Slava našega III. kora.

Moštvo našega III. kora se proti Rusom, kateri so navadno vse povsod in vedno v veliki premoči, trajno tako junaški bori, da si je prisvojil v naši armadi častno mesto z imenom „železni kor.“ Ne moremo si predstavljati velikosti knjige, v kateri bi bili popisani vsi junaški čini moštva in oficirjev tega kora in ce se bi tudi z najmanjšimi črkami v njej zabeležili.

Najmlajši pešpolk tega kora je spodnještajerski infanterijski regiment štev. 87, ki je prišel v sedanji velikanski vojski prvokrat v ogenj. Eden bataljon tega polka je sicer v letih 1897 in 1898 že sodeloval pri zasedbi Krete in drugi je bil po bukareškem miru detaširan v Skader, toda v boj nobeden ni prišel.

Krvavi krest prejel je 87. polk v Galiciji. Pri Lembergu in Grodsku so se vojskovali spodnještajerski fantje in može tako junaško, da so se celo oficirji čudili njihovi načudnosti in hrabrosti in tudi sovražniki strmelni nad svojim nasprotnikom, ki se ni umaknil, čeravno se je

Vsakovrstne
stare izdelke iz

gumij-a

kupi
tvrdka:

Brata Slawitsch v Ptiju.

Kam bo krenila Grška?

Venizelos demisjoniral. V trenotku, ko je angleško-francosko brodovje začelo obstrelovati Dardanele, da si odpre pot v Carigrad, je stopilo pred Grško veliko in težko vprašanje: Kam se naj obrne, ali na stran truzeve, ali na stran triplentente ali pa naj ostane neutralna. V interesu Grške je vsekako, da Carigrad ne postane last Rusije in da bi postal neutralno mesto. Dne 5. t. m. je bil v Atenah kronske svet, na katerem se je razpravljalo o tem vprašanju. Izdati komuniči ne pove ničesar karko so je kronske svet odločil, pač pa se uradno poroča, da je odstopil ministerki predsednik Venizelos in sicer zaradi tega, ker se kralj ne strinja več z njegovo politiko. Kako stališče je Venizelos zastopal glede Dardanel ni znano. V uradui brzjavki vzbuja pasus o ovacijah, ki jih je prirejala množica Venizelosa posebno pozornost.

Bulgarija sumniči Grčijo.

Zapletljajina Balkanu postajajo vedno resnejši. Tako se n. pr. javi iz Sofije:

K. B. Sofija, dne 9. marca. Vpoštovajoča negotovo in nezanesljivo zadržanje Grške je bolgarska vlada mobilizacijo razširila. Pri Trnovevem je zbranih že 100.000 mož, kakor se pravi. Istotak stoje na srbski meji že mnoga bolgarska krdele. Takoj vlada splošno mnenje, da bode zaprasketal na Balkanu vnovič strašen ogenj, ako ga bode Grčija podpihnila.

Velika zimska bitka v Champagni.

Kakor se poreča, trajali so zadnje dni srđiti boji v Champagni naprej. Sklepa se, da je teh ljudih bojev konec, kajti napadi Francozov in Angležev so precej ponehali. Zaveznika sta namreč računila, da se bode njima posrečilo nemške vojne vrste tukaj predreti, ker so Nemci mnogo vojaštva ondi odtegnili in ga poslali proti Rusom v Mazuriji; nameravali so tem nekako ravnotežje ustvariti ter uspeh zmage nad Rusi kolikor mogoče paralizirati.

Od 16. februarja sem je trajala toraj tamkaj noč in dan strašna bitka. Sovražnika (Anglež in Francoz) imela sta ondi celih šest armadnih krov, strašansko množino artillerije in topovi iz domačih kakor tudi iz amerikanskih tovarn, ki so večkrat samo v 24 urah oddali po 100.000 strelov proti Nemcem, kateri so imeli samo dve diviziji obremskih krdele, razvrščeni v osem kilometrov široki bojni črti. Kljub temu silovitemu navalu so Nemci sovražnika odbili in celo več kot 2450 neranjenih nasprotnikov vjeli, med temi 35 oficirjev.

Sovražnika sta imela trikrat večje izgube kot Nemci, v vsej bitki sta namreč izgubila več nego 45.000 mož. Nemška fronta stoji v Champagni sedaj bolj trdo kot poprej, nepremagana, neomajana, — nov dokaz nemške hrabrosti in neustrašenosti.

Amerika proti Japonski.

Milan, 8. marca. Listi poročajo iz New-Yorka: Zdržene države so izročile v Tokiu v petek napovedani ugovor proti omejitvi nedotakljivosti Kitajske in zahtevajo, naj jim uradno naznamajo, kaj da zahteva Japonska.

Vojaške zadeve.

Izdržavljenje črnovojnih zavezancev med vojnim časom. C. kr. ministerstvo za deželno brambo je z odlokom z dne 23. januarja 1915, Dep. XIV, št. 1344/1914, naznalo, da je v vojnem stanju potem, ko se je sklicala črna vojska do časa, da se razpusti, potrebno za deseto tujega državljanstva posebno dovoljenje, ki se more podeliti le po Najvišem odobrenju in sicer radi posebnega obveznega razmerja, ki stopi na podlagi § 4 črnovojnega zakona v veljavo za ta čas pri onih črnovojnih zavezancih, ki svoje naborne dolžnosti še niso izpolnili in že torej spadajo pod določbo § 62 voj. zak. kakor tudi pri vseh drugih črnovojnih zavezancih.

To dovoljenje je potrebno za vse črnovojne zavezance, katera zadene ta sklic črne vojne brez razločka, ali so služili ali ne, ali so bili že pritegnjeni k službovanju ali ne, in velja to zlasti tudi v razmerju napram Ogrski.

Vsi spisi torej, ki se nanašajo na izdržavljenje črnovojnih zavezancev, se morajo torej od sedaj naprej službenim potom predložiti c. kr. ministerstvu za deželno brambo.

Vojaški dopusti (Urlaubsbewilligungen) radi spomladne setve. Dopusti iz oddelkov, ki stoje za fronto. — Od pošljatev delavskih oddelkov. Da bi se zamogla spomladna setev uren in popolni opraviti, je vojaška uprava oziraje se na veliko važnost tega vprašanja iz gospodarskega kakor tudi vojaškega stališča ukrenila, da se smejo moštva, ki pripada kmečkemu stanu in stoji sedaj zadi za bojiščem, kakor so to nadomestni oddelki, okrevajoči in v drugih zavodih se nahajajoči, dovoliti kratki dopusti, v kolikor to pripričajo naprave za nadomestila armade na bojišču in vsakojaki drugi vojaški interesi.

Dopusti se odmerijo tako, da se zamorejo najnujnejša poljedelska opravila s pomočjo dopustnikov izvršiti in da se bojo dopustniki kolikor mogoče premenjavati med časom setve. Najdaljši dopust se zamore dobiti za 14 dni. Prositi sme zanj pri svojem pristojnem poveljništvu ustmeno tisti sam, ki ga želi dosegiti, ali njegovi svojci pri pristojni politični okrajni oblasti. Dopust se podeli od poveljnika dotičnega oddelka (Abteilungskommandant). V prvi vrsti se boste iziralo pri dovolitvi dopustov na same stojne kmetovalce in sicer po stopnji potrebe, potem na sorodnike, ki so že preje domaćim v kmetovalstvu pomagali, in slednjič poljedelske delavce sploh.

Čas, za katerega se dopust dovoli, se ravna po času setve v dotičnem kraju in tudi še po drugih krajevnih razmerah. Dopustnikom se izda doposten list (Urlaubschein), na katerem je zapisano, da ima njegov lastnik pravico do proste vožnje po vojaški (freie Fahrt) na dom in spet nazaj v svojo vojaško bivališče. Za čas dopusta stoje pod nadzorstvom občine in politične okrajne oblasti in morajo vsa potrebna poljedelska opravila vestno in redno izvrševati.

Svojo navadno plačo dobivajo dopustniki tudi za čas dopusta, istotako tudi njih svojci odmerje podpore. Posamezne občine kakor tudi posestniki poljskih zemljišč zamorejo dobiti v pomoč tudi celoddelek 20 mož, ako se potom politične oblasti za nje prosi in je še dovolj sposobnega moštva na razpolago. Za stanovanje in prehranitev došlega moštva mora skrbeti dotična občina, oziroma posestnik, pri katemer delajo.

V posebno ozira vrednih in utemeljenih slučajih podelili se bojo na prošnjo, ki se ima pri politični okrajni oblasti vložiti, časovno omejeni od dopusti (zeitlich beschränkte Enthebungen) za samostojne kmetovalce in posamezne poljedelske uradnike. Konečno se mora še primoriti, da se na prošnje, vložene naravnost domobranskemu ministerstvu, ne bode oziroma.

Sklicanje 37 do 42 letnih črnovojnikov. Povzivni razglas: Na postavi Najvišje zauzemanega sklica skupne c. kr. in kr. ogr. črno vojske, se pozovemo na črnovojno službovanje z orožjem:

V letih 1873 do vstevši 1877 rojeni črnovojni zavezanci, ki so bili na naboru ali na prekušnji spoznani za „nesposobne za orožje“, ali so bili do 31. dne julija 1914 l. po vnočinem zdrazvstvenem pregledu odpuščeni iz skupne vojske, vojne mornarice, deželne hrambe ali orožništva, ter tisti, katerim ni bilo več treba priti na nabor zaradi časa, v katerem so pridobili avstrijsko ali ogrske državljanstvo ali bosansko-hercegovinsko deželanstvo; vsi ti, ako se sedaj pri naboru spoznajo, da so sposobni za črnovojno službo z orožjem.

K naboru niso dolžni priti:

a) Tisti, ki opravljajo že sedaj — tudi brez orožja — in sicer vsaj od 1. dne februarja 1915